14 කාරක

කාරක නම් කරන්නා යනු යි. ක්‍රියාවක කරන්නා කවුරු ද යන්න මෙයින් කියැවේ. නැති නම් උක්තය කවුද යන්න යි. කරන්නා කර්තෘ වූ විට එය **කර්තෘ කාරක ය.** කරන්නා හෙවත් උක්තය කර්මය වූ විට එය **කර්ම කාරකයයි.** ක්‍රියා මාත්‍රයක් හැඟවෙන ලෙස යමක් කෙරේ නම් ඒ **භාව කාරකයයි.**

මතකයට

කර්තෘ කාරක	= කතු කිරිය
කර්ම කාරක	= කම් කිරිය
භාව කාරක	= භව් කිරිය

කර්තෘ කාරක
බල + ඊ
බැලී

භාව කාරක
නට + එයි
නැටෙයි

කාරක

කර්ම කාරක
බල + ඉණි
බැලිණි

කාරක **අතීත, අනාගත, වර්තමාන** යන කාලත්‍රයේ ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය සමග යෙදේ. එහි දී කර්තෘ කාරක හා කර්ම කාරක සඳහා ප්‍රථම, මධ්‍යම සහ උත්තම යන පුරුෂත්‍රය ද ඒක වචන හා බහු වචන භේදය ද බලපායි. එනමුත් භාවකාරකය සඳහා පුරුෂ හා වචන භේදය නැත. එහි ඇත්තේ ප්‍රථම පුරුෂ ඒක වචන ප්‍රත්‍ය පමණි.

අතීත කාල ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය කර්තෘ කාරකයේ යෙදෙන අයුරු :

පුරුෂය	ක්‍රියා මූලය	ඒක වචනය		ක්‍රියා මූලය	බහු වචනය	
		ප්‍රත්‍ය	පදය		ප්‍රත්‍ය	පදය
ප්‍රථම පුරුෂ	බල	ඊ	බැලී	බල	ඌ	බැලූ
මධ්‍යම පුරුෂ	බල	ඊහි	බැලීහි	බල	ඌහු	බැලූහු
උත්තම පුරුෂ	බල	ඊමි	බැලීමි	බල	ඌමු	බැලූමු

අතීත කාල ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය කර්ම කාරකයේ යෙදෙන අයුරු :

පුරුෂය	ක්‍රියා මූලය	ඒක වචනය		ක්‍රියා මූලය	බහු වචනය	
		ප්‍රත්‍ය	පදය		ප්‍රත්‍ය	පදය
ප්‍රථම පුරුෂ	බල	ඉණි	බැලිණි	බල	උණු	බැලුණු
මධ්‍යම පුරුෂ	බල	ඉණිහි	බැලිණිහි	බල	උණුහු	බැලුණුහු
උත්තම පුරුෂ	බල	ඉණිමි	බැලිණිමි	බල	උණුමු	බැලුණුමු

වර්තමාන කාල ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය කර්තෘ කාරකයේ යෙදෙන අයුරු :

පුරුෂය	ක්‍රියා මූලය	ඒක වචනය		ක්‍රියා මූලය	බහු වචනය	
		ප්‍රත්‍ය	පදය		ප්‍රත්‍ය	පදය
ප්‍රථම පුරුෂ	බල	යි	බලයි	බල	ති	බලති
මධ්‍යම පුරුෂ	බල	හි	බලහි	බල	හු	බලහු
උත්තම පුරුෂ	බල	මි	බලමි	බල	මු	බලමු

වර්තමාන කාල ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය කර්ම කාරකයේ යෙදෙන අයුරු :

පුරුෂය	ක්‍රියා මූලය	ඒක වචනය		ක්‍රියා මූලය	බහු වචනය	
		ප්‍රත්‍ය	පදය		ප්‍රත්‍ය	පදය
ප්‍රථම පුරුෂ	බල	එයි	බැලෙයි	බල	එති	බැලෙති
මධ්‍යම පුරුෂ	බල	එහි	බැලෙහි	බල	එහු	බැලෙහු
උත්තම පුරුෂ	බල	එමි	බැලෙමි	බල	එමු	බැලෙමු

අනාගත කාල ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය කර්තෘ කාරකයේ යෙදෙන අයුරු :

පුරුෂය	ක්‍රියා මූලය	ඒක වචනය		ක්‍රියා මූලය	බහු වචනය	
		ප්‍රත්‍ය	පදය		ප්‍රත්‍ය	පදය
ප්‍රථම පුරුෂ	බල	අන්නේ	බලන්නේ	බල	අන්නෝ	බලන්නෝ
මධ්‍යම පුරුෂ	බල	අන්නෙහි	බලන්නෙහි	බල	අන්නෙහු	බලන්නෙහු
උත්තම පුරුෂ	බල	අන්නෙමි	බලන්නෙමි	බල	අන්නෙමු	බලන්නෙමු

අනාගත කාල ආඛ්‍යාත ප්‍රත්‍ය කර්ම කාරකයේ යෙදෙන අයුරු :

පුරුෂය	ක්‍රියා මූලය	ඒක වචනය		ක්‍රියා මූලය	බහු වචනය	
		ප්‍රත්‍ය	පදය		ප්‍රත්‍ය	පදය
ප්‍රථම පුරුෂ	බල	අන්නේ	බැලෙන්නේ	බල	අන්නෝ	බැලෙන්නෝ
මධ්‍යම පුරුෂ	බල	අන්නෙහි	බැලෙන්නෙහි	බල	අන්නෙහු	බැලෙන්නෙහු
උත්තම පුරුෂ	බල	අන්නෙමි	බැලෙන්නෙමි	බල	අන්නෙමු	බැලෙන්නෙමු

භාව කාරකය කාලත්‍රයේ යෙදෙන අයුරු :

අතීත කාලය
නට + ඉණි
නැටිණි

වර්තමාන කාලය
නට + එයි
නැටෙයි

භාව කාරකය

අනාගත කාලය
නට + එ + අන්නේ
නැටෙන්නේ

ක්‍රියාකාරකම 01

පන්තිය කණ්ඩායම් 3කට බෙදී කර්තෘ, කර්ම, භාව වශයෙන් කාරක තුනකට නම් කර එක් කණ්ඩායමක් පද 10 බැගින් කාලත්‍රයේ ලියා දක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 02

කාරක තුන් ආකාරයට වචන 05 බැගින් තෝරා වාක්‍ය 05 බැගින් ගොඩනගන්න.